

BERNINA

BERNINA 215

www.bernina.com

BERNINA

**"Jeg garanterer
fuld tilfredshed"**

H.P. Ueltschi
Indehaver

Du har besluttet dig for **BERNINA** og har dermed truffet et sikkert valg, som du vil have glæde af i mange år. I over 100 år har min familie koncentreret sig om at yde fuld tilfredshed til vore kunder. Det er mit personlige ønske at fortsætte traditionen med at tilbyde schweizer-præcision ned til mindste detalje, fremtidsorienteret syteknologi og en omfattende kundeservice.

Den nye **BERNINA 215** har en ungdommelig udstråling, der kombineret med et stort udvalg af funktioner, vil give dig større syoplevelser end nogensinde før. Glæd dig over moderne og kreativ syning med **BERNINA**: Vores store udvalg i tilbehør samt inspirerende sy-publikationer, fyldt med praktiske tips, hjælper dig på vej. Ethvert spørgsmål vil venligt og effektivt blive besvaret af vore højtuddannede **BERNINA** forhandlere, der også med glæde vil servicere din maskine.

www.bernina.com

BERNINA International AG • CH-8266 Steckborn

VIGTIGE SIKKERHEDSFORSKRIFTER

SIKKERHEDSFORSKRIFTER

Ved brug af et elektrisk apparat skal der tages følgende grundlæggende sikkerhedsforanstaltninger:

Læs venligst disse sikkerhedsforskrifter grundigt igennem, før sycomputeren tages i brug.

Træk altid stikket ud af stikkontakten, når sycomputeren ikke er i brug.

FARE

Beskyttelse mod elektriske stød:

1. Lad aldrig sycomputeren stå uden opsyn, mens den er tilsluttet lysnettet.
2. Efter endt brug og inden rengøring skal stikket altid tages ud af stikkontakten.

3. LED lys – Kig ikke direkte i lyskilden med forstørrelsesglas eller andre former for linser. Klasse 1M LED produkt.

ADVARSEL

Beskyttelse mod forbrændinger, ildebrand, elektriske stød eller personskader:

1. Anvend kun sycomputeren til de i brugsanvisningen fore-skrevne formål. Anvend kun tilbehør anbefalet af BERNINA.
2. Brug ikke sycomputeren som legetøj. Vær ekstra forsigtig, når sycomputeren bruges af børn eller i nærheden af børn. Hvis sycomputeren skal benyttes af børn, personer med fysiske og psykiske handicap eller lign, skal brugerne have grundig instruktion i sycomputerens rette brug af en ansvarlig leder, før den anvendes. Børn skal være under opsyn for at være sikker på de ikke leger med sycomputeren.

3. Anvend ikke sycomputeren, hvis:
  - ledning eller stik er beskadiget
  - den ikke syr ordentligt
  - den har været tabt på gulvet, eller den er blevet beskadiget
  - den har været i berøring med vandIndlever sycomputeren til den nærmeste autoriserede BERNINA forhandler til kontrol, reparation, elektrisk eller mekanisk justering.
4. Undgå ved brug at tildække sycomputerens ventilationshuller. Sørg for at holde dem fri for trævler, støv og stofrester.
5. Hold fingrene væk fra alle bevægelige dele. Vær især forsigtig i nærheden af nålen.
6. Kom aldrig nogen form for genstand i sycomputerens åbninger.
7. Anvend ikke sycomputeren udendørs.
8. Brug ikke sycomputeren, hvor der anvendes drivgasprodukter (spray) eller ilt.
9. Undlad at trække eller skubbe stoffet under syning. Det kan medføre, at nålen knækker.
10. Anvend aldrig bøjede nåle.
11. Benyt altid en original BERNINA stingplade. Brug af en forkert stingplade kan medføre at nålen knækker.
12. Sluk altid sycomputeren ved at sætte hovedafbryderen på «0» inden stikket trækkes ud af stikkontakten. Når stikket trækkes ud af stikkontakten, skal der altid trækkes i stikket og ikke i ledningen.
13. Sæt hovedafbryderen på «0» ved arbejdsopgaver ved nålens område: F.eks. trådning, udsiftning af nål, trykfod osv.
14. Sluk altid for sycomputeren når dæksler fjernes, smøring eller anden servicejustering nævnt i denne brugsanvisning.
15. Sycomputeren er dobbeltisoleret. Brug kun originale reservedele. Overhold forskrifterne for vedligeholdelse af dobbeltisolerede produkter.

VEDLIGEHOJDELSE AF DOBBELTISOLEREDE PRODUKTER

Et dobbeltisoleret produkt er forsynet med to isoleringsenheder i stedet for jordforbindelse. Et dobbeltisoleret produkt er ikke udstyret med jordstik, og et sådant skal heller ikke anvendes.

Vedligeholdelse af et dobbeltisoleret produkt kræver stor omhu og indgående kendskab til systemet og bør derfor kun udføres af kvalificeret personale. Anvend kun originale reservedele til service og reparation.

Et dobbelt isoleret produkt er mærket på følgende måde: «DOBBELT ISOLERING» eller «DOBBELT ISOLERET»

Dette symbol kan kendetegne sådan et produkt.

ANSVARSFRAKRIVELSE

Vi tager ikke ansvar for eventuelle skader, som skyldes misbrug af denne sycomputer. Denne sycomputer er kun beregnet til husholdningsbrug. Denne sycomputer svarer til den europæiske retningslinie 2004/108/EC om omgang med elektrovarer.

GEM DISSE FORSKRIFTER SAMMEN MED SYCOMPUTEREN!

Bemærk:

Den nyeste version af din brugsanvisning finder du på

www.bernina.com

Miljøbeskyttelse

BERNINA tager hensyn til miljøet. Vi stræber efter at minimere vore produkters miljømæssige påvirkning af miljøet ved kontinuerlig optimering af design og fremstillingsteknologi.

Når produktet ikke skal bruges mere, sørg for at afskaffe det på den mest miljømæssige måde ifølge danske retningslinier. Smid ikke produktet ud sammen med husholdningsaffald. Er du i tvivl, kontakt din lokale forhandler.

Sikkerhedsforskrifter	2
Sycomputerens detaljer	6
Standardtilbehør	8
Trykfods-sortiment	9
Ekstratilbehør	10
Klargøring af sycomputeren	12
Betjening	20
Oversigt over sømme	23
Udvalgte praktiske sømme	24
Sy nåle	31
Vedligeholdelse	33
Nyttige vink	34
Stikordsregister	35

Sycomputerens detaljer

Maskinen set forfra

Maskinens højre side

- 1 Klapdæksel
- 2 Stingplade
- 3 Fastgørelse af ekstratilbehør
- 4 Fordybning til fastgørelse af forlængerbord
- 5 Trykfodsskaft
- 6 Nåleholder med nåleskrue
- 7 Nåletråder
- 8 Trådføring
- 9 Hæfteknop
- 10 Trådgiverafdækning
- 11 Trådføringskanal
- 12 Spoleforspænding
- 13 Reguleringshjul til trådspænding
- 14 LCD skærm
- 15 Nålestop oppe / nede
- 16 1/2 motorhastighed
- 17 Spoleapparat
- 18 Stingbreddetaster
- 19 Nålepositionstaster
- 20 Stinglængdetaster
- 21 clr/del-tast
- 22 Sømvalgstaster
- 23 Håndhjul
- 24 Knap til justering af balance
- 25 Hovedafbryder (tænd / sluk)
- 26 Netstik
- 27 Transportørsænkning
- 28 Tilslutning til igangsætter
- 29 Trådspoleholder (lodret, sammenfoldelig)
- 30 Bærehåndtag
- 31 Vandret trådspoleholder
- 32 Bageste trådføring
- 33 Tap til fastgørelse af tilbehørsskab
- 34 Trykfodsløfter (manuel)
- 35 Trådkniv

Maskinen set bagfra

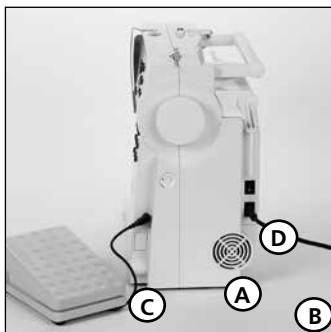

Tilbehør

- Støvhætte
- Tilbehørstasken
- 2 spoler (deraf 1 i spolekapslen)
- Trykfodsskaft med 5 såler
- Nålesortiment (130/705H)
- Trensekniv
- Rensebørste
- 3 fordelingstrisser
- Skumgummiplade
- Olie
- Igangsætter
- Netledning
- Tilbehørsskab
- Vinkelskruetrækker Torx

Netledning

Netledningen

- A sættes i maskinen
- B sættes i stikkontakten

Igangsætterledning

- C sættes i maskinen

Vippeafbryderen (D)

- 1 Maskinen er tændt
  - 0 Maskinen er slukket
- Sylyset tændes og slukkes samtidig med maskinen.

Igangsætter

Igangsætteren bruges til regulering af syhastigheden
Syhastigheden reguleres med et større eller mindre tryk på igangsætteren.

Ledning rulles op

- rul ledningen op på undersidens hjul
- sæt stikket ind i rillen

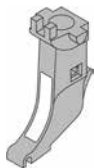
Under syning

- rul ledningen ud

Overhold sikkerhedsforskrifterne!

Standard snap-on-såler

Trykfodsskaft
til snap-on-
såler

1
Transportørsål
Ligesøm,
Zigzag, Nytte-
og Pynte-
sømme

2
Overlocksål
Overlocksøm,
Overlock-
oplægning,
Kastning

3
Knaphulssål
Knaphuller
i flade
materialer,
Stopning

4
Lynlåssål
Isyning af
lynlås

5
Blindstingssål
Usynlig
oplægning,
Kantstikninger

Bemærk at alle trykfødder også findes som BERNINA originale trykfødder.

Forlængerbord

Fastgørelse

- løft nål og trykfodsskaft
- anbring bordet over friarmen og fastgør det med et fast tryk ind i fastgørelseskammen

Bordet tages af

- løft nål og trykfodsskaft
- træk bordet ud fra fastgørelseskammen
- træk bordet vandret ud til venstre

Målebånd på forlængerbord

- «0» svarer til den midterste nåleposition

Kantlineal for forlængerbord

- monter i rillen (på forlængerbordets underside) fra højre eller venstre
- den kan frit indstilles i hele bordets bredde

Bemærk:

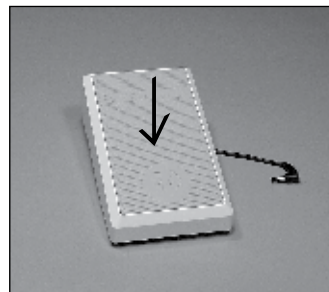
Det kan være nødvendigt at fjerne trykfoden og snap-on-sål når kantlinealen monteres!

Forstørrelsesglas

For bedre sykomfort anbefaler vi **BERNINA's** forstørrelsesglas. Fåes hos Deres **BERNINA-**forhandler.

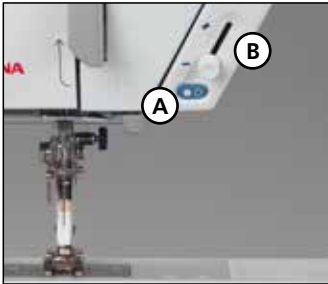
Igangsætter

Regulering af syhastigheden

- syhastigheden reguleres ved at træde mere eller mindre på trædepladen
- nålen stopper oppe eller nede, hvis man trykker på igangsætteren med hælen

Start-Stop-Enhed

Med Start-stop-enheden (SSU) kan start- og stop-funktionen kontrolleres med hånden.

- tryk på start-stop-tasten **A** = maskinen starter
- med hastighedskontrollen **B** kan syhastigheden, med hånden, indstilles efter ønske
- stop syning = tryk på start-stop-tasten **A** igen

Bemærk:
Er igangsætteren tilsluttet symaskinen, virker Start-Stop-Enheden ikke.

LED-Sylys

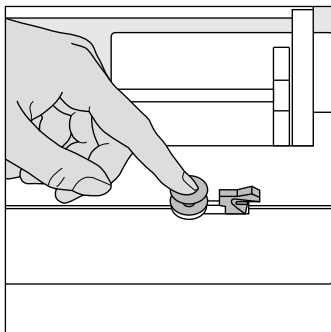

Overhold sikkerhedsforskrifterne!

I modsætning til en almindelig pære, giver LED sylyset en bedre oplysning og holder længere.

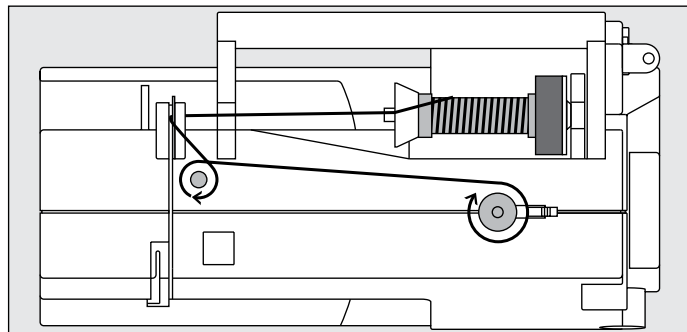
Advarsel:
Et defekt LED sylys må kun udskiftes af en autoriseret tekniker.
Sycomputeren skal bringes ind til en autoriseret BERNINA forhandler!

Undertråden spoles

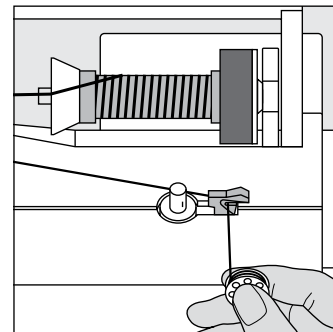

Undertråden spoles

- sæt hovedafbryderen på «1»
- isæt den tomme spole på akslen

- før tråden igennem den bageste trådføring og rundt om forspændingen i pilens retning
- vikkel tråden rundt om spolen to til tre gange. Skær den overskydende tråd af på trådskaeren
- tryk tilkoplingsknappen mod spolen
- tryk på igangsætteren
- spolingen stopper automatisk, når spolen er fuld
- tag spolen af

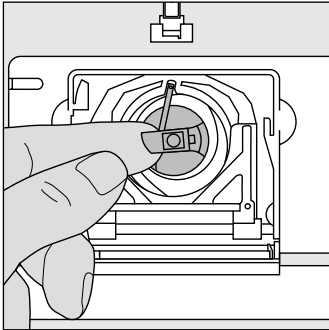
Trådkniv

- træk tråden hen over trådkniven

Bemærk:

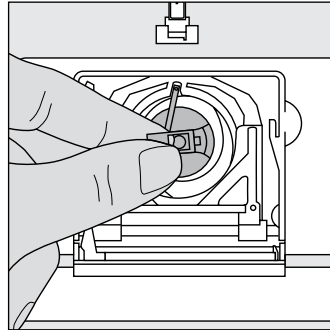
Når undertråden spoles fra den lodrette trådrolleholder (s. 15), kan det være nødvendigt at justere hastigheden.

Spolekapsel

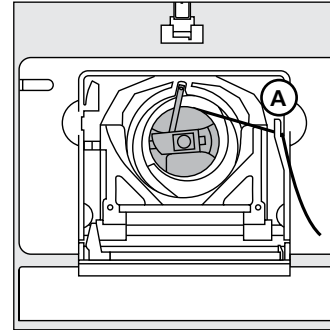
Spolekapslen tages ud

- løft nålen
- sæt hovedafbryderen på «0»
- åbn klapdækslet
- tag fat om spolekapslens klaphængsel
- tag spolekapslen ud

Spolekapslen sættes i

- hold i spolekapslens klaphængsel
- spolekapslens horn skal pege opad
- sæt kapslen i, så den går i hak

Trådkniv til undertråd

- sæt spolekapslen i
- træk tråden ned over trådkniven **A**
- tråden skæres af
- luk klapdækslet

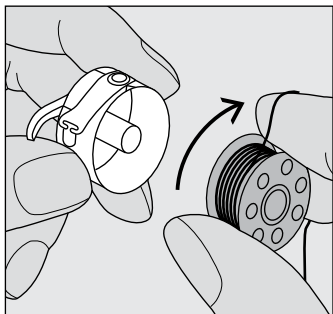
Bemærk:

Det er ikke nødvendigt at hente undertråden op, da trådenden er lang nok til at begynde syningen.

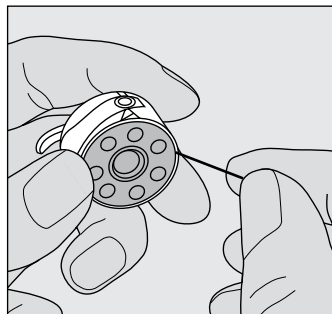
Overhold sikkerhedsforskrifterne!

Spolen sættes i

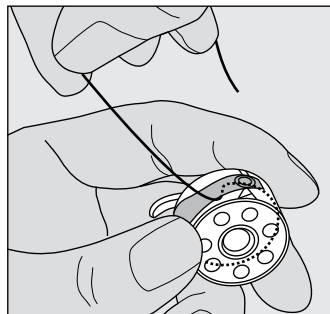

Spolen sættes i

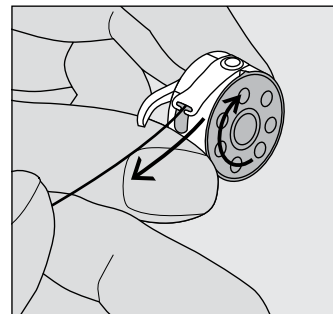
Læg spolen i kapslen, så tråden spoles af i urets retning.

Før tråden fra højre ind i slidsen.

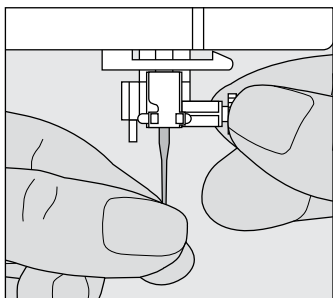

Før tråden til venstre ind under fjederen, indtil ...

... den er i den T-formede slids for enden af fjederen.
Når der trækkes i tråden, skal spolen dreje i urets retning.

Nål skiftes

Nål fjernes

- løft nålen
- sæt hovedafbryderen på «0»
- sænk trykfodsskaft
- løsn nåleholderskruen
- træk nålen ned

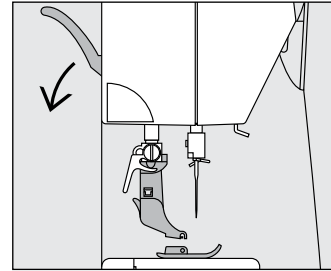
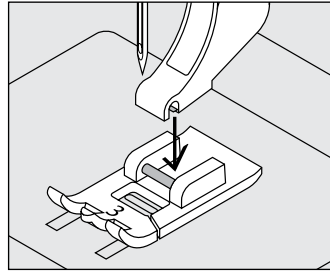
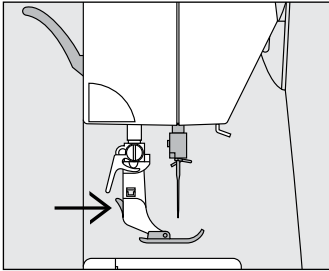
Nål sættes i

- den flade side af kolben skal vende bagud
- skub nålen op, indtil den støder på
- stram nåleholderskruen igen

Overhold sikkerhedsforskrifterne!

Snap-on-sål skiftes

Snap-on-sål skiftes

- nål og skaft i højeste position
- sæt hovedafbryderen på «0»
- tryk på knappen bagpå trykfodsskaftet = trykfodssålen falder af

Snap-on-sål sættes på

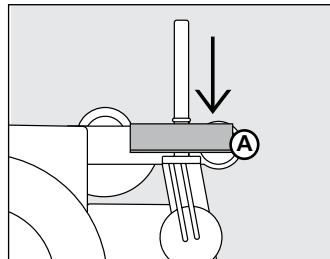
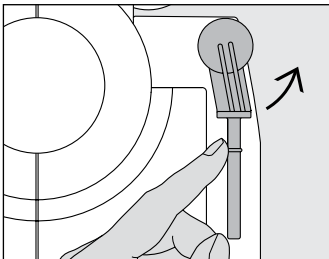
- læg snap-on-sålen under skaftet, således at stiften ligger under åbningen i skaftet

- sænk trykfodsløfteren; snap-on-sålen fastgøres

Overhold sikkerhedsforskrifterne!

Ekstra trådrolleholder

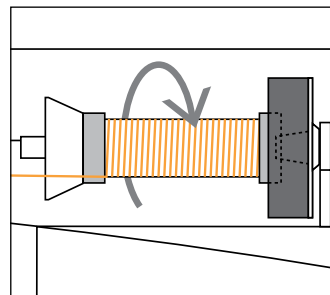
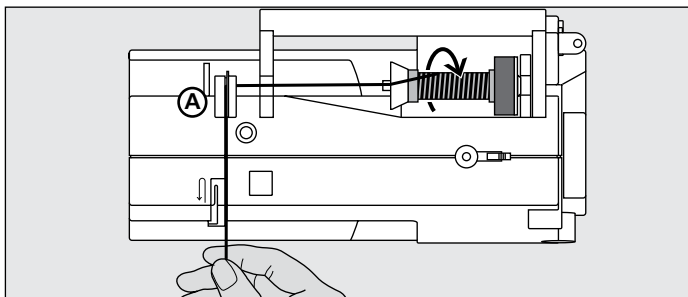

Sammenklappelig lodret trådrolleholder

- findes bag på maskinen ved side af håndhjulet
- uundværlig ved syning med flere tråde, f.eks. syarbejder med dobbeltnål
- sving holderen op indtil den klikker på plads i lodret stilling
- når der bruges store ruller, sættes skumgummipladen **A** på for at øge stabiliteten

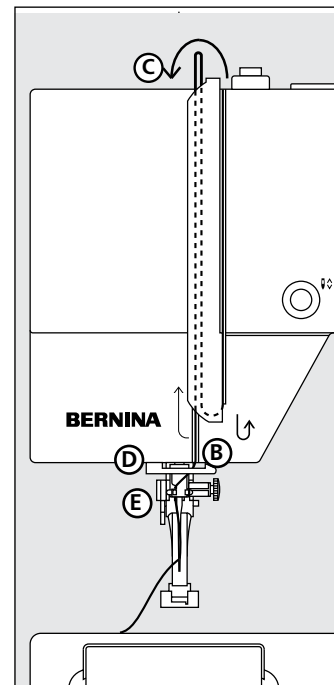

Overtråden trådes

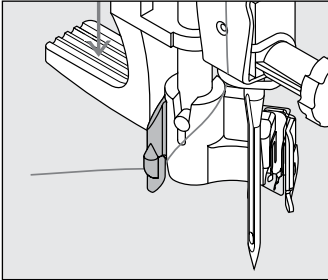
Trådspolen placeres

- hæv nål og trykfodsskaft
- hovedafbryder på «0»
- skumunderlag monteret
- anbring spolen på trådrolleholderen (spolen skal dreje med uret)
- monter passende fordelingstrisse, spolens diameter = fordelingstrissens diameter. Der skal ikke være noget mellemrum mellem spole og fordelingstrisse
- før tråden igennem den bagerste føring **A**
- træk den fremad ind i slidsen på overtrådsspændingen
- træk tråden nedad på højre side af trådgiverafdækningen til **B**
- herefter opad på venstre side af afdækningen til **C**, hvor pilene følger
- før tråden ned gennem trådføringerne **D** og **E**

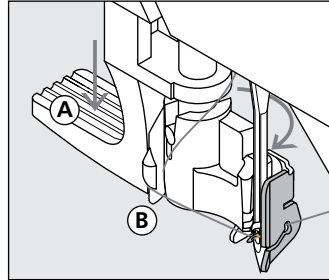
Overhold sikkerhedsforskrifterne!

Nåletråder

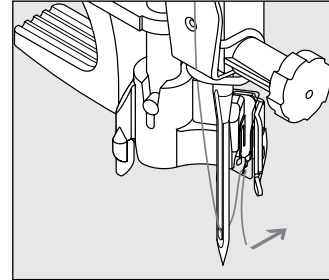
Tråd i krog

- hævn nålen
- sænk trykfodsskaft
- læg tråden bag om krog **B** og hold let

Grebet ned

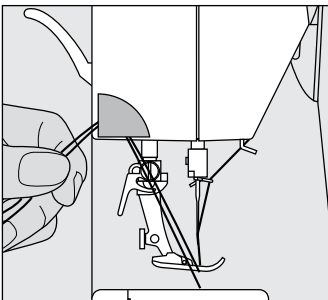
- tryk grebet **A** ned og før samtidig tråden rundt om krog **B**, mod højre til nålen

Tråd foran nålen

- træk tråden forfra ind i føringen indtil krogeren griber den
- slip grebet **A** og tråden

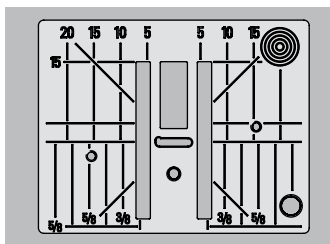
Trådkniv

Trådkniv på lampehus

- træk begge tråde forfra og bagud over trådkniven
- trådene løsnes så snart det første sting sys

Stingplade

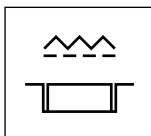
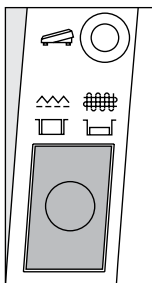

Bemærk: For at skifte stingpladen, se side 33

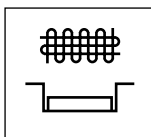
Stingplademarkeringer

- Stingpladen er forsynet med vandrette, lodrette og diagonale streger til inddeling i mm og inch
- Markeringerne er en hjælp til at styre stoffet ved syning af sømme og stikninger
- De vandrette markeringer er nyttige ved syning af hjørner, knaphuller osv.
- De diagonale markeringer er nyttige ved sammensyning af quilt
- Målene svarer til afstanden fra nålen til stregen
- Nålens nedstikningspunkt er position «0» (= nålens midterplacering)
- Målene er markeret til højre og venstre for nålens midterplacering

Transportør og stoftransport

Når knappen er i niveau med bundpladen = Transportøren er på sytegn

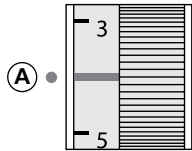
Når knappen er trykket ind = Transportøren er sænket

- til frihåndssyning (stopning, broderi osv.)

Transportør og stinglængde

Ved hvert sting bevæger transportøren sig et skridt fremad. Længden af skridtet afhænger af den valgte stinglængde. Ved meget kort stinglængde er skridtene derfor meget korte. Stoffet glider kun langsomt under trykfoden, selv ved fuld syhastighed. Knaphul sys med en meget kort stinglængde.

Trådspænding

Grundindstilling

- den røde markering på reguleringshjulet skal stå ud for markeringen **A**
- ved normale syarbejder skal trådspændingen ikke ændres
- ved specielle syarbejder kan trådspændingen tilpasses materialet

Spændingen er fra fabrikken indstillet til at give det bedste resultat. Metrosene 100/2 (Arova Mettler, Schweiz) er brugt til både over- og undertråd.

Hvis anden sy- eller broderitråd anvendes, skal spændingen evt. justeres for at passe til materialet og den valgte søm.

Perfekt trådsammenknytning

- trådsammenknytningen ligger i materialet

Overtrådsspændingen er for stram

- undertråden trækkes med op på retsiden af stoffet
- for at løsne overtrådsspændingen indstil reguleringshjulet mellem 3–1

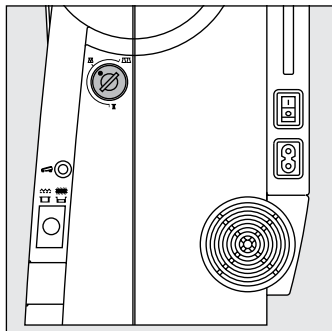
Overtrådsspændingen er for løs

- overtråden trækkes med om på vrangsiden af stoffet
- for at stramme overtrådsspændingen indstil reguleringshjulet mellem 5–10

Eksempel:

	Spænding
Metaltråd	ca. 3
Monofil	ca. 2–4

Balance

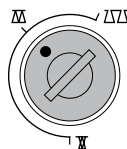

Din sycomputer er testet og fabriks-justeret med et dobbelt lag cretonne og Metrosene 100/2 tråd (Arova Mettler, Schweiz).

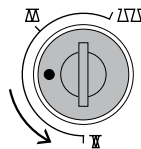
Forskellige materialer, trådtyper og indlæg kan naturligvis påvirke balancen, så stingene sys for tæt eller ikke tæt nok.

Dette kan afhjælpes med Balancen, der kan tilpasses materialet og give det perfekte resultat.

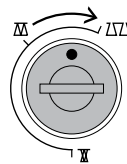
Anvendelse:
Nyttesømme, f.eks. Vaffelsøm på jersey, knaphuller osv.

Normal indstilling

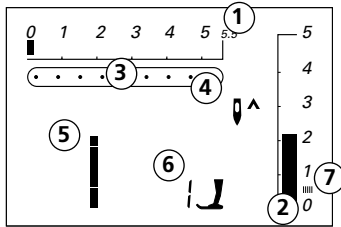
Stingene trækkes sammen
(stinglængden gøres kortere)

Stingene skubbes fra hinanden
(stinglængden gøres længere)

Bemærk:
Efter syning med ændret balance, skal balancen stilles tilbage til normalstilling.

LCD skærm

LCD skærm viser:

- 1 stinglængde-grundindstillingen blinker
- 2 stinglængde-grundindstillingen blinker
- 3 nåleposition (9 mulige)
- 4 nålestop oppe/nede
- 5 søm nr.
- 6 anbefalet fod til den valgte søm
- 7 satinsøm; smalle, tætte zig zag

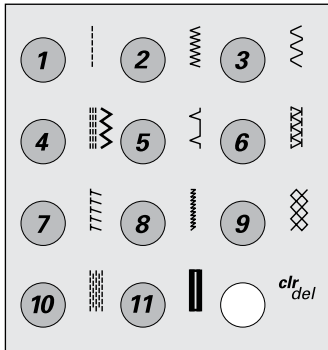
Søm-ændringer gemmes

- alle ændringer i stinglængde og -bredde gemmes automatisk

Eksempel:

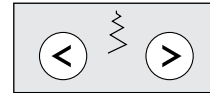
- sy en søm med ændringer, f.eks. zigzag
- vælg en anden søm, f.eks. ligesøm
- vend tilbage til zigzag; dine ændringer er stadig aktive

Taster

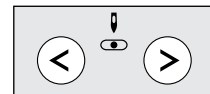
Søm valg

- sømme 1–11: tryk det valgte nummer; den valgte søm samt grundindstillingerne for stingbredde og -længde vises

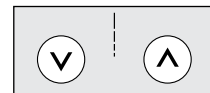
Ændring af stingbredde

- venstre tast = smallere stingbredde
- højre tast = bredere stingbredde
- den valgte søms grundindstillinger blinker konstant

Ændring af nåleposition

- venstre tast = nålen flyttes til venstre
- højre tast = nålen flyttes til højre

Ændring af stinglængde

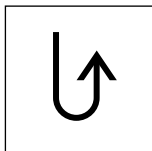
- venstre tast = kortere stinglængde
- højre tast = længere stinglængde

Funktioner

Funktionen er....

aktiv når symbolet vises i LCD skærm.

inaktiv når symbolet ikke længere er vist i LCD skærm.

Hæfteknop på lampehuset:

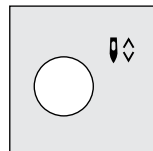
- tryk på knappen
- maskinen syr baglæns indtil knappen slippes (max. stinglængde 3 mm)

Anvendelse:

- programmering af knaphuller
- programmering af stoppeprogram
- manuel hæftning i begyndelsen og slutningen af en søm

Permanent tilbagesyning:

- tryk hurtigt to gange på knappen
- sycomputeren syr den valgte søm baglæns
- tryk hurtigt to gange på tasten igen for at slette

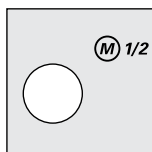

Nålestop oppe/nede

- i grundindstillingen stopper nålen oppe
- tryk på tasten
- pilen peger nedad = maskinen stopper med nålen nede
- tryk på tasten igen
- pilen peger opad = maskinen stopper med nålen oppe

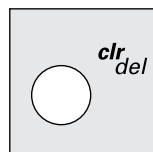
Bemærk:

Hold tasten inde lidt længere = Nålen går automatisk op eller ned

1/2 motorhastighed

- tryk på tasten og syhastigheden halveres
- tryk på tasten igen, maskinen syr igen med fuld hastighed

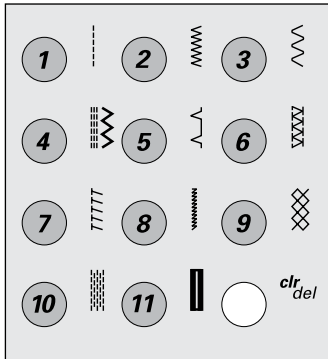
clr/del (clear/delete)

- tryk på tasten = tilbage til grundindstillinger
- andre valgte funktioner slettes

Undtagelse:

- nålestop oppe/nede
- 1/2 motorhastighed
- når knaphul er valgt, vil første step blinke i LCD skærm

Oversigt over sømme

1 Ligesøm

Til ikke elastiske materialer. Alle ligesøms arbejder

2 Zigzagsøm

Til de fleste materialer; zigzag-arbejder så som kastning af tynde stoffer, påsyning af elastik eller blonde

3 Slangesøm

Til de fleste materialer. Stopning, lapning og forstærkning af kanter

4 Forstærket ligesøm og zigzag

Forstærker sømme i faste, kraftige materialer

5 Blindsøm

Til de fleste materialer; usynlig oplægning, muslingesøm i bløde jersey-stoffer og tynde materialer, pyntesømme

6 Dobbelt-overlocksøm

Til alle maskevarer; Overlock = syning og kastning i én arbejdsgang

7 Stræk-overlocksøm

Til mediumtykt strik, frotté og faste vævede materialer. Overlocksømme, flade forbindelsessømme

8 Super-stræksøm

Åben søm til alle super-strækbare materialer

9 Vaffelsøm

Til de fleste maskevarer og bløde materialer; synlige sømme og oplægninger

10 Stoppeprogram

Automatisk stopning af fine og mellemfine materialer

11 Knaphul

Tynde til mellemfine vævede materialer; bluser, nederdele, bukser, sengetøj osv.

Ligesøm nr. 1

Brug transportørsål nr. 1 eller blindstingsål nr. 5

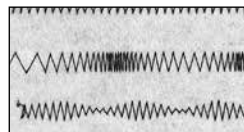
Yderkanter

- venstre til yderkanter
- anbring den færdige eller foldede stofkant mod venstre side af fodens føring på sål nr. 5
- vælg nåleposition til venstre i den ønskede afstand fra kanten

Oplægninger

- højre til inderkanter (oplægningskanter)
- anbring den foldede kant (indvendige, øverste kant af oplægningen) mod højre side af fodens føring på sål nr. 5
- vælg nåleposition til højre for at sy langs øverste kant

Zigzagsøm nr. 2

- A** Kastning over kanter med zigzag
- B** Zigzag med ændret stinglængde
- C** Zigzag med ændret stingbredde

Brug transportørsål nr. 1

Zigzagsøm

- til alle materialer
- til kastning af kanter
- til dekorative arbejder

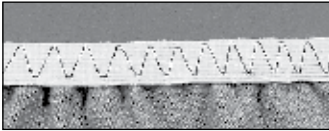
Satinsøm

- tæt (kortere) zig-zag søm = satinsøm
- satinsøm til applikationer, til broderi osv.

Kastning af kanter

- før stoffkanten midt under trykfoden
- il den ene side stikker nålen ned i syarbejdet, i den anden side stikker den ned uden for stofkanten
- zigzagbredde ikke for bred, stinglængde ikke for lang – kanten skal ligge fladt og ikke rulle
- brug stoppetråd til fine syarbejder

Slangesøm nr. 3

Brug transportørsål nr. 1

Bred elastik

- som afslutning på sportstøj og linge

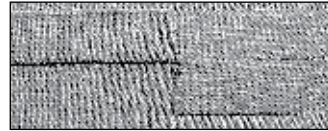
Forberedelse

- klip elastikken af i den ønskede længde
- del materialet og elastikken i 4 lige store dele og markér
- sæt elastikken fast med nåle til den rå kant, så markeringerne passer

Syning

- stræk under syningen elastikken så den passer til den rå kant
- klip overskydende stof af tæt ved sømmen

Forstærket ligesøm nr. 4

Brug transportørsål nr. 1

Åben søm

- holdbar søm til kraftige og tætvevede materialer som denim og fløj
- forstærket sømi beklædningsområder, der er udsat for stort slid

Pyntestikning

- stinglængden øges og den forstærkede ligesøm anvendes til pyntestikning på denim

Bemærk:

Anvendes forstærket ligesøm som en pyntestikning, opnås det bedste resultat med stinglængden 4.

Blindsøm nr. 5

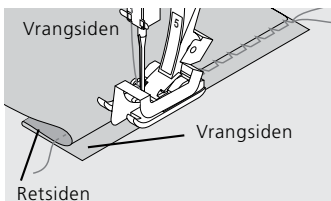

Brug blindstingssål nr. 5

Til «usynlige» oplægninger i mellesvær til svær bomuld, uld og blandingsmaterialer.

Forberedelse

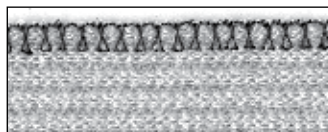
- afkant de rå kanter
- forbered sømmen som til håndsying
- placér arbejdet under trykfoden (se ill.)

Syning

- nålen skal kun lige tage fat i stofkanten (som ved håndsying)
- justér stingbredden efter materialet
- kontrollér begge sider af stoffet efter ca. 10 cm's søm, og justér evt. stingbredden igen

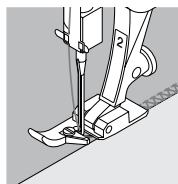
Dobbelt-overlocksøm nr. 6

Brug transportørsål nr. 1 eller Overlocksål nr. 2

Lukkede sømme

Overlocksømme i løse maskevarer og tværsømme i strik og jersey.

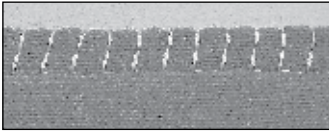

Syning

- før den rå kant langs overlockfoden stift
- sømmen formes over stiften og over materialets kant

Stræk-overlocksøm nr. 7

TTTTT

Brug transportørsål nr. 1

Lukket søm

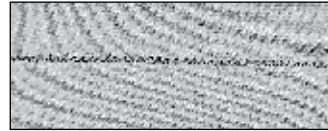
- overlocksøm i groft eller løst strik

Syning

- sy stræk-overlock langs materialets kant
- sømmen skal sy ud over materialets kant når nålen syr i højre side

Super-stræksøm nr. 8

NNNNNN

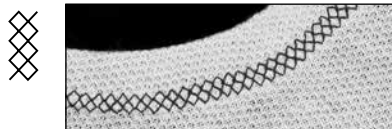
Brug transportørsål nr. 1

Åben søm

- meget elastisk søm til strikmaterialer
- ideel til sports- og fritidstøj
- sømmene ligger fladt og er ikke tykke

Når der syes i tykkere materialer placeres sømmen 1 cm fra kanten hvorefter sømrummet evt. klippes til.

Vaffelsøm nr. 9

Brug transportørsål nr. 1

Ribkant med synlig søm

- i alle jersey-stoffer af bomuld, uld, syntetiske og blandede fibre

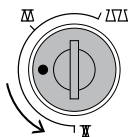
Forberedelse

pres 1 cm mod vrangen

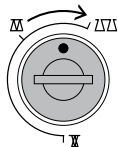
Syning

- sy fra retsiden en trykfods bredde fra kanten
- klip det overskydende sømrum ned (på vrangside)
- justér balancen om nødvendigt

Balance/korrektioner

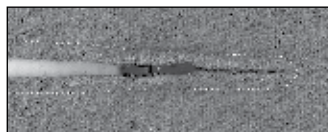
Stingene trækkes sammen

Stingene skubbes fra hinanden

Bemærk:
Efter syning sættes balancen tilbage til normalindstillingen!

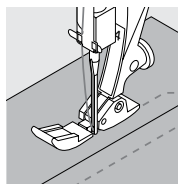
Lynlås med ligesøm nr. 1

Brug lynlåssål nr. 4

Forberedelse:

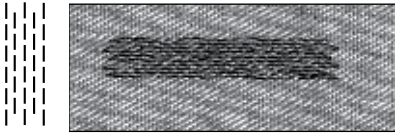
- ri lynlåsen i
- stoffets kanter skal mødes over midten af lynlåsen
- nåleposition helt ude til højre eller venstre

Syning

- sy lynlåsen i, start ved bunden i begge sider
- den ene gang med nålen helt ude i højre side, den anden gang helt ude til venstre
- fodens kant løber langs lynlåsens tænder
- nålen går igennem tæt ved tænderne

Stoppeprogram, søm nr. 10

Brug transportørsål nr. 1

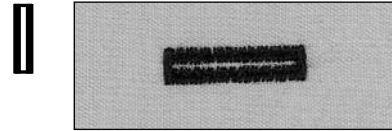
Stopning med Transportørfod nr. 1 (automatisk stingtæller)

- sæt nålen i stoffet i venstre, øverste hjørne af det beskadigede område
- sy den første række og stop maskinen
- tryk på hæftetasten: længden er indprogrammeret
- fuldfør stopningen; sycomputeren stopper automatisk
- slet programmet med et tryk på «clr/del»-tasten

Store områder:

- stoppearealet kan gøres større ved at flytte arbejdet under foden

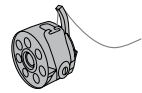
Knaphul, søm nr. 11

Brug knaphulssål nr. 3

Forberedelse

- vælg knaphul
- i LCD skærm vises knaphullets nr., sål nr. 3 eller knaphulssymbolet (det første trin blinker i LCD skærm)
- før undertråden ind i fingeren på spolekapslen = trådspændingen øges
- marker knaphullet i rigtige position

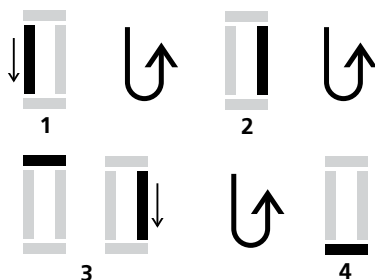
Lav altid en syprøve på knaphuller

- lav altid en syprøve i det materiale og med det indlæg, du vil anvende
- sy knaphullet i samme retning på stoffet (i eller på tværs af trådretningen)
- skær knaphullet op
- før knappen igennem og justere eventuelt længden

Manuelle knaphuller er især velegende til enkelt knaphul, til reparation af knaphuller eller til dekorative effekter. Manuelle knaphuller kan ikke gemmes.

Syning af et manuelt knaphul

Begge stolper sys i samme retning.
Det enkelte trin blinker i LCD skærm.

- 1** sy den første stolpe fremad, stop maskinen
  - tryk på hæfteknappen
- 2** sy ligesting tilbage, stop maskinen ved det første sting (knaphullets begyndelse)
  - tryk på hæfteknappen
- 3** sy tansen og den anden stolpe, stop maskinen
  - tryk på hæfteknappen
- 4** sy tansen og hæftestingene

Enkelte trin kan udelades eller gentages.

Korrekturer

Justering af stolpebredden

- stingbredden ændres
- ændringer af stingbredde kan slettes med et tryk på «clr/del»-tasten

Ændring i stinglængde

- alle ændringer af stinglængden har indvirkning på begge stolper (tættere eller mere åbne)
- ændringer af stinglængde kan slettes med et tryk på «clr/del»-tasten

Manuelt knaphuls balance

- enhver ændring af det manuelle knaphul har indvirkning på begge stopler, da de sys i samme retning

Bemærk:

Når alle knaphuller er syet, skal balancen stilles tilbage til grundindstillingen.

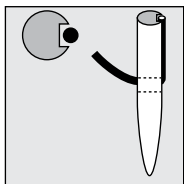
Vigtigt om sy nåle

Din **BERNINA** bruger nålestystem 130/705H.

Nål og tråd

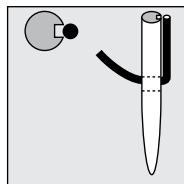
De nåle, der sælges flest af er nr. 70-120.

Jo finere nålen er, desto mindre er nummeret. Tabellen viser hvilken nål, der passer til hvilken tråd.

Nål svarende til tråden

Under syningen ligger tråden i nålens lange rille.

Nål, der ikke svarer til tråden

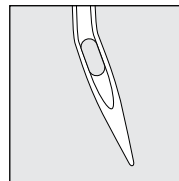
Hvis nålen er for fin, vil rillen være for smal til tråden og fejlsting eller trådbrud kan ske.

Nål	70	80	90	100	110-120
Stoppetråd	•	•			
Merc bomuldstråd		•	•		
Syntetisk tråd		•	•		
Kraftig sytråd, syntetisk merc. tråd			•	•	
Knaphulstråd til pyntesømme (Cordonnet)				•	•

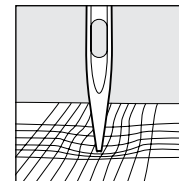
Nål og materiale

Nålens tilstand

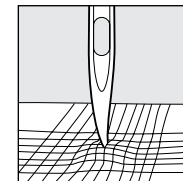
Nålen skal være fejlfri. Der kan opstå syvanskeligheder, hvis nålen er beskadiget.

Krum nål

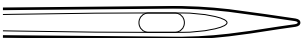

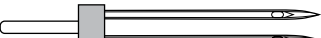

Stump nål

Nålspids med lille hage

Det er nemmere at sy i specielle materialer, hvis man bruger den rigtige nål.
Du kan købe specialnåle hos din **BERNINA** forhandler.

Nåletype	Model	Anvendelse	Nålestørrelse
Universal 130/705 H	 Normal spids, lettere afrundet	Til næsten alle natur- og syntetiske materialer (vævede og strikkede)	60–100
Jersey/Stræk 130/705 H-S 130/705 H-SES 130/705 H-SUK	 Kugelspids	Jersey, strækmaterialer	70–90
Jeans 130/705 H-J	 Meget tynd spids	Kraftige materialer som denim, kanvas, arbejdstøj	80–110
Læder 130/705 H-LL 130/705 H-LR	 Skærespids	Natur- og syntetisk læder og plastik	90–100
Dobbeltnål 130/705 H-ZWI	 Nåleafstand: 1.0 / 1.6 / 2.0 / 2.5 / 3.0 / 4.0	Synlige oplægninger i strækmaterialer, bieser, pyntesyning	70–100
Trillingenål 130/705 H-DRI	 Nåleafstand: 3.0	Dekorativsyning	80
Wingnål 130/705 HO	 Bred nål (vinger)	Hulsøm	100–120

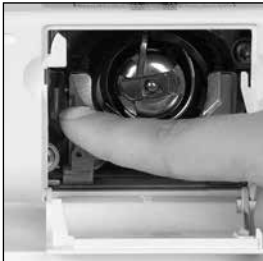
Rengøring

Hvis maskinen opbevares i et koldt rum, skal man ca. 1 time før brugen stille den ind i et varmt rum.

Rens maskinen hver gang den har været i brug

- sæt hovedafbryderen på «0»
- fjern trykfodsskaft og nål
- åbn klapdækslet i friarmen
- tryk stingpladen ned i bagestehøjre hjørne
- løft og fjern den
- rens området med rensbørsten
- sæt stingpladen på igen

Rengøring af griberen

- sæt hovedafbryderen på «0»
- tag spolekapslen ud
- tryk klinken til venstre
- klap holdebøjlen med det sorte griberbanedæksel ned
- tag griberen ud
- rens griberbanen med en klud eller børste, aldrig med skarpe genstande
- sæt griberen i, om nødvendigt drejes håndhjulet, indtil griberføreren står til venstre
- luk griberbanedækslet og holdebøjlen, klinken skal gå i hak
- drej håndhjulet som kontrol
- sæt spolekapslen i

Smøring

- giv griberbanen et par dråber olie (1–2 dråber)
- lad maskinen køre et øjeblik det forhindrer at der kommer oliepletter på syarbejdet

Rengøring af LCD skærm og maskine

- tør af med en fugtig klud

Vigtigt!

Brug aldrig alkohol, benzin, sprit eller andre former for opløsningsmidler til rengøring af maskinen!

Overhold sikkerhedsforskrifterne!

Nyttige vink

I de fleste tilfælde kan du finde årsagen til opståede fejl ved at kontrollere følgende.

Kontroller om:

- over- og undertråd er trådet rigtigt
- nålen er sat rigtigt i
- nåletykkelsen er rigtig – se nål/tråd-tabellen s. 31
- maskinen er ren – fjern alle trådrester
- griberbanen er ren
- der er trådrester imellem trådspændingsskiverne eller under spolekapslens fjeder
- spolen glider frit i kapslen eller om tråde og trevler skal fjernes

Undertråden springer

- Undertrådspændingen er for stram.
- Spolen sidder i klemme i spolekapslen. Tag spolen ud og sæt den i igen.
- Hullet i stingpladen er blevet beskadiget af nålen. Den skal poleres op af en ekspert.
- Nålen er krum eller stump.

Overtråden springer

- Overtrådspændingen er for stram.
- Nålene er af dårlig kvalitet. Køb kvalitetsnåle hos din **BERNINA** forhandler.
- Nålen er krum eller stump.
- Den anvendte tråd er af ringe kvalitet, der er knuder på tråden eller den er tørret ud.
- Brug den rigtige fordelings-trisse.
- Stingpladen eller griber-spidsen er beskadiget. Tag din maskine med til din **BERNINA** forhandler.

Springer sting over

- Forkert nål. Brug kun nålesystem 130/705H.
- Nålen er krum, stump eller sat forkert i.
- Skub nålen op til den støder på, når den sættes i.
- Nålespidsen passer ikke til det valgte materiale. Brug evt. en kuglespids til maskevarer og skærespids til hårdt læder.

Nålen knækker

- Nåleholderskruen er løs.
- Syarbejdet er taget ud af maskinen ind mod dig selv, i stedet for bagud under trykfoden.
- Ved syning over tykke sømme, er stoffet skubbet, med nålen nede i stoffet.
- Ringe trådkvalitet, ujævnt spundet eller med knuder.
- Se s. 31 og 32 for information om nåle.

Fejlsting

- Trådrester imellem trådspændingsskiverne.
- Trådrester under spolekapslens fjeder.
- Undertråden er stadig trådet igennem øjet i spolekapslens horn.
- Maskinen er trådet med tryk-foden nede.
- Forkert trådning. Kontroller over- og undertråd.
- Brug den rigtige fordelings-trisse.

Maskinen syr ikke eller syr kun langsomt

- Stikket er ikke sat rigtigt i.
- Hovedafbryderen står på «0».
- Maskinen har stået i et koldt rum.
- Spoleapparatet er slået til.

Stikordsregister

B		K		R		T	
Balance	20, 28, 30	Kantlineal	10	Rengøring	33	Tilbehør	8–11
Blindsøm	23, 26	Knaphul	29, 30			Tilbehørstasken	8
C		L		S		Tråd	31
Clear / Delete	22	LCD skærm	21	Skærm	21	Trådes	16
		Ligesøm	23, 24, 28	Slangesøm	23, 25	Trådkniv	12, 13, 17
D		Lynlås	28	Snap-on-sål skiftes	15	Trådkniv til undertråd	12, 13
Delete / Clear	22			Snap-on-såler	9	Trådrolleholder	15
Dobbelt-overlocksøm	23, 26	M		Søm-ændringer gemmes	21	Trådspænding	19
		1/2 motorhastighed	22	Søm valg	21	Transportør	18
E				Spole	12–14		
Ekstra trådrolleholder	15	N		Spolekapsel	13	U	
Ekstratilbehør	10, 11	Nål skiftes	14	Spolen sættes i	14	Undertråden spoles	12
		Nåle	31, 32	Standardtilbehør	8, 9		
F		Nåle oppe / nede	22	Start-stop-enhed	11	V	
Forlængerbord	10	Nåleposition	21	Stingbredde / -længde	21	Vaffelsøm	23, 28
Forstærket ligesøm	23, 25	Nålestop	22	Stingplade	18	Vedligeholdelse	33
Forstørrelsesglas	10	Nåletråder	17	Stoftransport	18		
		Netledningen	8	Stoppeprogram	23, 29	Z	
H		Nyttige vink	34	Støvhætte	8	Zigzagsøm	23, 24
Hæfteknop	22			Stræk-overlocksøm	23, 27		
		O		Super-stræksøm	23, 27		
I		Oversigt over sømme	23	Sycomputerens detaljer	6–7		
Igangsætter	8, 10	Overtråden trådes	16	Syls	11		

Kolofon

Designkoncept, Layout, DTP: Silvia Bartholdi
Tegninger: Müller-Melzer ID, Kreuzlingen

© copyright 2010

BERNINA International AG, Steckborn

Alle rettigheder forbeholdt

Alle sycomputerens dele, tilbehør og funktioner udvikles løbende, derfor forbeholdes ret til ændringer. Der kan også være ændringer i tilbehøret så det passer til det respektive land.

BERNINA

